dviejų aukštų pastatas su skliautuotu rūsiu. Stambiausia rekonstrukcija, po kurios susiformavo dabartinis užstatymo planas, vykdyta 1890–1892 m. (*VAA*, f. 1019, ap. 11, b. 4750–4751).

2010 m. T. Poška atliko žvalgomuosius tyrimus pastato Pylimo g. 38B–1 viduje. Jų metu nustatyta, kad kultūrinio sluoksnio storis siekia daugiau nei 2 m. Nejudintas sluoksnis nepasiektas. Viršutiniai sluoksniai iki 1,1–1,3 m gylio suardyti XIX a. pabaigoje – XX a. pastato rekonstrukcijų metu. 1–1,3 m gylyje fiksuotas nejudintas kultūrinio sluoksnio horizontas datuotas XVIII a. Pastato P ir R sienos sumūrytos ant nestabilaus lauko riedulių, tarpusavyje rištų kalkių skiediniu, pamato, R siena priglausta prie buvusios Vilniaus miesto gynybinės senos. Š siena stovi ant plytų mūro arkinio pamato, datuoto XVIII a. pabaiga. Pastato pamatai įkasti į XVII a. datuojamo kultūrinio sluoksnio horizontą (*LIIR*, f. 1, b. 5464).

Detaliųjų tyrimų metu nustatyta, kad kultūrinio sluoksnio storis Pylimo g. 38B–1 pastato viduje siekė iki 3,4 m. Patalpos V dalyje kultūrinio sluoksnio horizontai suardyti iki pat įžemio, XIX a. pabaigoje – XX a. I pusėje vykdant pastato rekonstrukciją, kai buvo įrenginėjamas įėjimas į rūsį, esantį už tirtos patalpos V sienos. Likusioje patalpos dalyje išskirti 3 kultūrinio sluoksnio horizontai. Viršutinis sluoksnis iki 1,1–1,2 m gylio datuojamas XX a. Giliau fiksuotas 70–80 cm storio horizontas datuojamas XVIII a. Apatinis kultūrinio sluoksnio horizontas, kuris pasiektas 1,8–1,9 m gylyje nuo buvusio paviršiaus, datuotas XVII a. II puse. Jo storis 30–50 cm, ūkinės duobės vietoje – 1,5 m.

Detaliųjų tyrimų metu aptikta mūrų fragmentų. Tai dviejų buvusių tarpinių sienų pamatų fragmentai, datuoti ne vėliau kaip XIX a. viduriu. Plytų mūro su akmenų, rištų kalkių skiediniu pagrindu, fragmentas ŠR patalpos kampe datuotas XVII–XIX a. riba. Pastato Š siena pastatyta ant arkinių pamatų, kurie pagal mūro pobūdį ir stratigrafiją datuojami XVIII a. viduriu – II puse. Tai leidžia teigti, kad 1845 m. Vilniaus miesto plane tyrinėtoje vietoje pažymėtas pastatas statytas ant XVIII a. čia buvusio pastato pamatų, kuris 1808 m. plane nepažymėtas.

Detaliųjų tyrimų metu surasta XV–XIX a. archeologinių radinių, daugiausia buitinės keramikos ir plokštinių koklių fragmentų. Didžioji keramikos dalis datuota XVI–XVII a., kelios šukės – XV a. pabaiga. Kokliai XVI–XVII a. Dauguma jų puošti augaliniais, augaliniais-tęstiniais, geometriniais ornamentais (4 įgaubti kvadratai), keli kokliai su herbiniu ornamentu (Lenkijos erelis). Individualių radinių surasta palyginti nedaug. Iš jų paminėtini rakto galvutė, kaltinis grąžtas, vienas Jono Kazimiero (1648–1668) šilingas. Taip pat aptikta XVII–XVIII a. stiklinių indų ir XVI–XVII a. čerpių fragmentų.

Pylimo St. 38B–1

In 2012, 50.5 m^2 was excavated inside the building at Pylimo St. 38B–1 in Vilnius and a 15th–20th-century cultural layer up to 3.4 m thick, fragments of two former transmission wall foundations, and a storage pit were discovered. The majority of the finds consist of fragments of pottery and panel stove tiles (*Blattkacheln*).

Emilijus Songaila

Skapo gatvė 6

2012 m. lapkričio mėnesį atlikti archeologiniai tyrimai Vilniuje, S. Skapo g. 6 numeriu pažymėto namo patalpose. Šiose patalpose namo P dalyje buvo planuojama įrengti rūsį ir

1 pav. Krosnies pamatinės dalies – pado ir grindinio fragmentai. E. Songailos nuotr.

Fig. 1. The fragments of the stove base: the pad and the paving

sutvirtinti esamus pastato pamatus. Tam reikėjo archeologinių tyrimų, nes patalpos buvo užverstos žemėmis. Bendras tyrimų plotas siekė 33 m^2. Skapo g. 6 numeriu pažymėtas namas – tai buvusios 177 posesijos dalis. Iki XVI a. daugelis sklypų Skapo gatvėje priklausė pranciškonams. XVI a. pradžioje pranciškonai dalį sklypų pardavė karaliaus sekretoriui Stanislovui Skapui. Skapo vardu gatvė vadinama jau nuo XVI a. vidurio. To laikotarpio planuose tiriamame kvartale matyti vos keli mūriniai namai. Po 1610 m. gaisro, atstačius nukentėjusius namus ir pastačius naujus, XVII a. kvartalas jau buvo visiškai užstatytas. 2008 m. V. Steponaitis ir E. Butėnas S. Skapo g. 6 vykdė žvalgomuosius ir detalius tyrimus, aptiko ir ištyrė 2,5 m storio kultūrinį sluoksnį. Įžemis dėl aukšto gruntinio vandens nebuvo pasiektas. Fiksuoti kultūrinio sluoksnio horizontai – supiltinio pobūdžio, remiantis keramika ir numizmatine medžiaga, datuoti XVII–XIX a. (*ATL 2008 metais*, V., 2009, p. 416–417).

Tyrimų metu nustatyta, kad sklype yra natūraliai susiformavęs 1,6–1,8 m storio kultūrinis sluoksnis, sudarytas iš 10 horizontų. Jo chronologija apima XVI/XVII–XX a. Šie horizontai rodo, kad žemės paviršius tirtoje teritorijoje buvo susiformavęs mažiausiai 3 kartus. Ankstyviausias fiksuotas žemės paviršius grįstas netašytais lauko akmenimis ir datuotas XVI a. Vėliau laikotarpiu nuo XVIII iki XIX a. patalpos grindys klotos du kartus. Ankstyvesnio laikotarpio grindys klotos 20x20x6 cm dydžio molinėmis plytelėmis, o vėlyvesnio – 20x20x 4 cm dydžio molinėmis plytelėmis. Įžemis pasiektas 1,8 m gylyje (H_{abs} 93,40 m). Virš jo buvo 20–50 cm storio juodos drėgnos su gyvulių kaulais, išdirbtos odos gabaliukais, buitinės keramikos šukėmis sluoksnis – XVI a. datuotas horizontas. Trečiame virš įžemio horizonte prie rūsio R ir V sienų rastas to paties laikotarpio netašytais lauko akmenimis grįstas grindinys. Grindinys prie rūsio R sienos yra su latako, nukreipto Š kryptimi Vilnios link, liekanomis, o ant grindinio prie rūsio R sienos 1,45 m (H_{abs} 94,05 m) gylyje aptikta krosnies pamatinė dalis – pado fragmentai (1 pav.). Krosnis orientuota Š–P kryptimi. Išlikusios šildymo krosnies pado ilgis 1 m, plotis – 82 cm. Konstrukcijos aukštis 30 cm. Fragmentas mūrytas iš 31x15x8 cm dydžio raudonos spalvos plytų, rištų moliu. Rišamojo molio sluoksnio storis 4–5 cm. Plytos mūrytos ant 20 cm storio rudo molio pagrindo. Pado vidus apteptas irgi rudu moliu. Konstrukcijos viduje buvo apdegusio molio su plokštiniais kokliais, dengtais žalios spalvos glazūra, ir degėsiais sluoksnis. Krosnis datuojama XVI a. pradžia – XVII a. I ketvirčiu. Tyrimų metu aptikti 143 XVI a. pradžios – XX a. archeologiniai radiniai. Be plokštinių glazūruotų, negla-

zūruotų koklių fragmentų (17 vienetų), rastos molinės grindų plytelės, buitinės keramikos fragmentai, kaltinės vinys.

Skapo St. 6

In 2012, an excavation (33 m^2) was conducted inside the house at S. Skapo St. 6, Vilnius. It was determined that a 1.6–1.8 m thick cultural layer, consisting of ten horizons dating to the 16th/17th–20th centuries, exists on the plot and at a depth of 1.45 m, the remains of paving with a gutter running N towards the Vilnia was discovered near the basement's E wall. Part of a stove base: pad fragments (Fig. 1), were discovered on the paving near the basement's E wall at a depth of 1.45 m. The stove dates to the early 16th – first quarter of the 17th century. 143 early 16th–20th-century finds were collected: fragments of glazed and unglazed panel stove tiles (*Blattkacheln*), clay floor tiles, household pottery sherds, and hand-forged nails.

Emilijus Songaila,
Mindaugas Grikpėdis

Tilto gatvė 3

2012 m. rengiant Vilniuje, Tilto g. 3 esančio pastato dalies rūsio pamatų hidroizoliacijos projektą, prie pastato PR sienos buvo ištirtas vienas 4 m^2 dydžio šurfas. Jame aptiktas 1,6 m storio suardytas kultūrinis sluoksnis. Iki 30 cm gylio fiksuoti archeologiškai nevertingi sluoksniai su smulkiomis griuvenomis. Po jais slūgsojo plonas, 5 cm kalkių skiedinio sluoksnis, kuris prie namo sienos sustorėja iki 15 cm. Giliau aptiktas iki 90 cm storio suardytas kultūrinis sluoksnis, kuriame rasta XVII–XVIII a. žiestos keramikos. 1,25–1,4 m gylyje aptiktas geltono

1 pav. Puodynės šonas su ąsele. E. Songailos nuotr.
Fig. 1. A jar wall with a handle

smėlio sluoksnis, po juo – 20 cm storio pirminis paviršius. Įžemis – geltonos spalvos smėlis – pasiektas 1,6 m gylyje.

Tyrimų metu rastas 21 vienetas keramikos šukių: puodynių, puodų, koklių, dubenų fragmentai (1 pav.). Visi radiniai aptikti 30–70 cm gylyje nuo žemės paviršiaus.

Tilto St. 3

One 4 m^2 test pit was excavated near the SE wall of the building at Tilto St. 3, Vilnius in preparing a basement waterproofing project. A 1.6 m thick destroyed cultural layer with fragments of 17th–18th-century hand thrown pottery (a total of 21 sherds) was discovered in it (Fig. 1).

Emilijus Songaila

Trakų gatvė 12/14

Vilniuje, Trakų g. 12/14 2012 m. liepos–lapkričio mėnesiais tirtas sklypas, kuriame buvo atnaujinti namų restauravimo darbai. Jų metu reikėjo pažeminti vidinio kiemo lygį, pakeisti seną šiluminę trasą, nutiesti naujas nuotekų trasas, po to vykdyti pastatų Trakų g. 12/14 R,